

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/157/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117205795
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5117205795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Mesto Žilina, so sídlom Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, IČO: 00 321 796, zastúpeného JUDr. Lukášom Bútorom, advokátom so sídlom T., N. R. XX, proti žalovaným 1/ X. E., nar. XX.X.XXXX, 2/ B. E., nar. X.X.XXXX, obaja bytom T., A. D. XXXX/XX, o vypratanie bytu, na základe odvolania žalovanej 1/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 42C/16/2017-32 zo dňa 19.6.2017 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** voči žalovaným 1/, 2/ **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“) uložil žalovaným 1/, 2/ (ďalej len žalovaní) povinnosť vypratať byt č. X vo vchode č. XX na X poschodí, nachádzajúci sa na ulici A. D. v T. v obytnom dome súpisné číslo XXXX postavenom na pozemku parc. č. 1472/252, zapísanom na LV č. XXXX, vedenom pre obec a okres T., kat. územie T., a odovzdať ho žalobcovi do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi zároveň priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca je vlastníkom predmetného bytu. Na základe nájomnej zmluvy zo dňa 31.10.2013 vznikol nájomný pomer k tomuto bytu medzi žalobcom ako prenajímateľom a žalovanými ako nájomcami, a to na dobu určitú do 31.10.2014. K uvedenému dátumu nájomný vzťah zanikol, žalovaní však naďalej predmetný byt užívajú so svojou rodinou, a to bez právneho dôvodu, pričom odmietajú byt vypratať a odovzdať ho žalobcovi. Žalovaní zároveň dlhodobo neuhrádzajú nájomné ani neplatia za služby spojené s bývaním, v dôsledku čoho im vznikol dlh ku dňu podania žaloby vo výške 2.831,56 eur s príslušenstvom. S poukazom na § 126 ods. 1 Obč. zák. preto okresný súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovvej časti svojho rozsudku. Žalovaní pritom nemajú právo na bytovú náhradu (§ 4 zákona č. 189/1992 Zb.). V súvislosti so skúmaním, či uložením povinnosti žalovaným vypratať predmetný byt nemôže dôjsť k zásahu do práv a oprávnených záujmov žalovaných bez právneho dôvodu a v rozpore s dobrými mravmi, okresný súd poukázal na vyššie opísané skutkové okolnosti prípadu.

3. Pri rozhodovaní o trovách prvoinštančného konania súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore plne úspešný (§ 255 ods. I CSP) a tak má voči žalovaným 1,2 nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná 1/. Uviedla, že v predmetnom byte býva od 2/2017 sama s maloletou dcérou, s manželom - žalovaným 2/ sú od 3/2017 v rozvodovom konaní. Nakoľko s maloletou dcérou nemala kam ísť, prosí o náhradné ubytovanie, hoci

sa nájomný vzťah už skončil. Maloletá nastupuje od 9/2017 do 1. ročníka ZŠ, má zdravotné problémy - lieči sa dlhodobo na štítnu žľazu a trpí neurologickým ochorením, v dôsledku ktorého máva záchvaty a problémy s dýchaním. Žalovaná 1/ ďalej uviedla, že bola dlhodobo práceneschopná, momentálne je nezamestnaná, jej mesačný príjem je cca 160 eur plus prídavky na dieťa, preto nemohla dlh na nájomnom uhradiť. Manžel jej platí výživné 50 eur mesačne. Vzhľadom na uvedené prosí ešte raz o posúdenie vypratania bytu, nakoľko maloletá dcéra by týmto prišla o strechu nad hlavou, a o iné možné riešenie problému. Tiež žiada o posúdenie náhrady trov konania.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej 1/ žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Hoci prebieha rozvodové konanie, manželstvo žalovaných nemusí byť rozvedené, nakoľko majú maloletú dcéru. Žalovaný 2/ je zamestnaný, na pojednávaní vyhlásil, že je schopný celý dlh v súvislosti s vypratávaným bytom vyplatiť, avšak neučinil tak. Zároveň má vyživovaciu povinnosť voči žalovanej 1/ aj maloletej dcére. Žalobca dodal, že žalovaným ešte pred podaním žaloby umožnil mimosúdne riešenie veci, avšak bezúspešne, navyše problém s neplatením a hrozba vypratania bytu sú žalovaným známe už dlhú dobu. Je v rozpore s verejným záujmom aj dobrými mravmi, aby žalovaní znemožňovali pridelenie bytu iným občanom mesta, ktorí na mestský byt čakajú aj niekoľko rokov a sú ochotní a schopní riadne plniť svoje záväzky.

6. Žalovaní v spoločnom vyjadrení (došlom súdu dňa 5.1.2018) k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu žiadali „odročit“ vypratanie bytu o rok, aby mohli čo najskôr vyplatiť svoj dlh a následne riadne uhrádzať svoje záväzky. Uviedli, že opäť bývajú spolu a chcú zachovať manželstvo hlavne kvôli maloletej dcére. Žalovaná 1/ začala pracovať, žalovaný 2/ nastupuje v polovici 1/2018 tiež do práce, doteraz bol nezamestnaný. Dlh chcel uhradiť z invalidného dôchodku, o ktorý požiadal, ale ktorý mu zatiaľ nebol priznaný. Mesto (Žilbyt) im neposkytol splátkový kalendár.

7. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalovaných žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Poukázal na skutočnosť, že žalovaným boli vystavené 4 splátkové kalendáre, žalovaní nedodržovali termíny splátok. Žalovaným nič nebráni splácať svoj dlh aj bez splátkového kalendára. Pokiaľ preukážu k danej veci zodpovedný postoj, nemusí žalobca pristúpiť k výkonu rozhodnutia vypratáním.

8. Žalovaní podaním došlým súdu dňa 13.11.2018 požiadali o určenie splátkového kalendára na dlh vo výške 7.269,04 eur s príslušenstvom, a to po 150 eur mesačne. Zopakovali svoju argumentáciu o dôvodoch ich nepriaznivej sociálnej a príjmovej situácie. Ďalej uviedli, že aktuálne žijú v harmonickom zväzku, obaja pracujú v perspektívnych zamestnaniach na TPP. O zmenu napadnutého rozsudku žiadajú hlavne kvôli maloletej dcére, vzhľadom na závažnosť jej zdravotného stavu. Maloletá navštevuje ZŠ na D., má pridelenú osobu asistentku v plnom rozsahu, zmena školského i bytového prostredia by na ňu pôsobila negatívne. K podaniu priložili súvisiace písomnosti.

9. Žalobca sa k vyššie uvedenému podaniu žalovaných nevyjadril. V ďalšom priebehu odvolacieho konania zostali sporové strany nečinné.

10. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

11. Prvotne je potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na to, že predmetom konania sú také práva a povinnosti, ktoré sa musia vzťahovať na spoločne žalované subjekty (spor vznikol zo spoločného nájmu bytu žalovaných manželov), úkony žalovanej 1/ (odvolanie) sa vzťahujú i na žalovaného 2/. Preto krajský súd pristúpil k prieskumu napadnutého rozsudku okresného súdu aj v rozsahu/vo vzťahu k žalovanému 2/ ako nerozlučnému spoločníkovi žalovanej 1/, ktorá odvolanie podala (§ 379 písm. b/ CSP).

12. Po preskúmaní prejednávanej veci krajský súd konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Preto sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP obmedzuje na predmetné konštatovanie.

13. Len pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia krajský súd uvádza ďalšie dôvody, reagujúc tak predovšetkým na odvolaciu argumentáciu žalovaných.

14. Žalovaná 1/ vo svojom odvolaní, ako aj obaja žalovaní v priebehu odvolacieho konania, zdôrazňovali svoju nepriaznivú sociálnu a príjmovú situáciu, pre ktorú neboli schopní dlhodobo uhrádzať nájomné a ďalšie náklady spojené s užívaním dotknutého bytu. Pre rozhodnutie o žalobe žalobcu o vypratanie dotknutého bytu žalovanými však nebola podstatná okolnosť, či žalovaní riadne uhrádzajú nájomné (vydávajú bezdôvodné obohatenie) a platby spojené s užívaním bytu. Primárne právne relevantnou bola v prejedávanej veci tá skutočnosť, že nájomná zmluva medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 31.10.2013 bola uzatvorená na dobu určitú do 31.10.2014 a týmto dňom nájomný vzťah zanikol, čo nebolo medzi stranami sporné. Ďalej už žalovaní nemali právny titul pre užívanie dotknutého bytu, bývali v ňom bez právneho dôvodu, teda neoprávnené, a to dlhodobo, ku dňu rozhodnutia okresného súdu vyše dva a pol roka. Že žalovaní riadne neplatili za užívanie bytu (neplnili povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie a neplatili úhrady za služby spojené s užívaním bytu) malo význam skôr z hľadiska vykreslenia celkovej situácie prejedávanej veci, resp. na podporu vecnej správnosti rozhodnutia súdu o vyprataní dotknutého bytu.

15. Vzhľadom na konštatovaný základný dôvod uloženia povinnosti žalovaným vypratať dotknutý byt (zánik nájmu dohodnutého na dobu určitú) žalovaní nemajú právo na bytovú náhradu (§ 4 zákona č. 189/1992 Zb.), na ktorom závere nemení nič ani skutočnosť, že žalovaní majú maloleté dieťa (so zhoršeným zdravotným stavom) bývajúce v dotknutom byte. Krajský súd dodáva, že pokiaľ obaja žalovaní sú zamestnaní v rámci trvalého pracovného pomeru a majú z toho titulu trvalý príjem, môžu svoju bytovú situáciu riešiť inými štandardnými spôsobmi. Podľa názoru krajského súdu návšteva doterajšieho školského zariadenia (ZŠ na D.) maloletou nie je viazaná na bývanie iba v dotknutom byte.

16. Pre úplnosť možno poznamenať, že žalovaní v odvolacom konaní v podaní došlom súdu dňa 5.1.2018 žiadali „odročiť“ vypratanie bytu o jeden rok, aby mohli usporiadať svoje záväzky vo vzťahu k dotknutému bytu. Krajský súd na túto ich žiadosť nerefletoval/nemohol reflektovať, nakoľko na to neexistoval legitímny/právny dôvod. Skutočnosťou však je, že do jeho rozhodnutia mali žalovaní dostatok času, aby usporiadali svoje vzťahy so žalobcom. Krajský súd dáva v danej súvislosti žalovaným do pozornosti vyjadrenie žalobcu v priebehu odvolacieho konania, že žalovaným nič nebráni splácať svoj dlh aj bez splátkového kalendára, a pokiaľ preukážu k danej veci zodpovedný postoj, nemusí pristúpiť k výkonu súdneho rozhodnutia (k faktickému vyprataniu dotknutého bytu).

17. Vychádzajúc z prezentovaných úvah a záverov krajský súd potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o veci samej.

18. Pokiaľ žalovaná 1/ v odvolaní požiadala o posúdenie náhrady trov konania, ktorú žiadosť krajský súd vyhodnotil ako odvolanie do trov prvoinštančného konania, nijako bližšie nešpecifikovala - neodôvodnila túto svoju žiadosť. Krajský súd konštatuje, že okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore a priznal žalobcovi ako úspešnej sporovej strane voči žalovaným, ktorí v spore úspešní neboli, náhradu trov konania.

19. Pokiaľ by dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi mali byť nepriaznivé sociálne pomery na strane žalovaných, krajský súd je toho názoru, že predmetná okolnosť bola zohľadnená už v samotnom uzatvorení nájomnej zmluvy s regulovaným nájomným, resp. bola saturovaná práve finančnými účinkami, dôsledkami vyplývajúcimi z uzatvorenia takej zmluvy (nižšie náklady na bývanie, resp. nižšie nájomné). Eventualnej aplikácii normy v ust. § 257 CSP podľa názoru krajského súdu bráni aj dlhodobosť protiprávneho (bez právneho titulu) užívania dotknutého bytu žalobcami.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP za súčasnej aplikácie § 77 ods. 1 v spojení s § 379 písm. b/ CSP. Odvolatelia - žalovaní neboli v odvolacom konaní úspešní, preto protistrane - žalobcovi patrí voči nim náhrada trov odvolacieho konania (v plnom rozsahu).

21. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.